

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2023

SISÄLLYSLUETTELO

Tulostavoiteasiakirja 2023	1
1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
1.1 Lisäämme elinvoimaa	3
1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen.....	3
1.1.2 Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta.....	7
1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	14
1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen	15
1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	16
1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta	20
1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen.....	20
1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut.....	21
1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista.....	22
1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	23
1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys	28
1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite	30
2 Toiminnallinen tuloksellisuus.....	30
2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	30
3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	34
4 Voimassaolo ja seuranta.....	37
4.1 Liite.....	37
5 Allekirjoitukset.....	38

12.12.2022

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkostojen kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestävä kasvua ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Päämäärä	Kumppanuudella elinvoimaa					
Kärkialat	Metsä	Vesi	Ruoka	Hyvinvointi		
Palvelu-kokonaisuudet	Kuntien ja sidosryhmien palvelut	Maaseudun palvelut	Yritysten palvelut	Työnhakijoiden palvelut	Maa- ja vesialueiden omistajien palvelut	Sisäiset palvelut
Tavoitteet	Alueidenkehittämisen yhteistyö- ja hanketointiminta toteuttavat maakuntastrategiaa	Maaseudun kehittämissuunnitelma vahvistaa maaseudun elinvoimaisuutta	Eteläsavolaisten yritysten kilpailukyky ja osaaminen paranee, liikevaihto kasvaa ja vienti lisääntyy	TE-palveluiden työnvälitys parantaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa sekä työnhakijoiden nopeaa työllistymistä. Osaamisen kehittäminen vastaa työantajien tarpeita.	Etelä-Savossa on maailman puhtaimmat vedet	Teemme asioita yhdessä yli yksikkö- ja vastuualuearajojen Nostamme onnistumisia esiin.
	Ennakoiva ja laadukas kaavoitus edistää ihmisten kokonaishyvinvointia, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntastrategia toteutuvat	Vastuullinen maatalous turvaa eläinten ja kasvien terveyden	ESR ja EAKR ohjelmat tuottavat parempaa osaamista, työllisyyttä, ja-osalisuutta ja hyvinvointia sekä edistävät alueen elinkeinojen uudistumista ja vetovoimaa	TE-palvelut, yhteistyöverkostot ja hanketointiminta parantavat työvoiman osaamista ja työllistymisvalmiuksia	Vesivarojen käyttö on kestävä muuttuvassa ilmastossa. Elinvoimaiset kalakannat ja kestävä kalastus vahvistavat lähiruuan käyttöä, ruokakulttuuria ja matkailua.	Reagoimme nopeasti asiakastyössä ja otamme asiakkaisiin yhteyttä aktiivisesti. Kohtelemme työssä ihmisiä hyvin ja oikeudenmukaisesti
			Ennakoivalla ja tehokkaalla valvonnalla turvataan hyvä ympäristön tila ja edistetään yritysten kasvua ja ympäristökilpailukykyä	TE-asiakaspalvelu-keskus antaa asian- tuntevaa neuvontaa, ohjausta ja tekee ratkaisuja monikanavaisesti sekä tukee sähköistä asiointia.	Luonnon monimuotoisuutta ja toimintakykyä turvataan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa	Teemme kehityskeskusteluista suunnitelmallisia ja tavoitteellisia sekä ajoituksestaan sopivia.

ELY-keskukset osallistuvat aktiivisesti uuden strategiakauden valmisteluun ja erilaisten aluehallinnon rakennevaihtoehtojen määrittelyyn sekä arviointiin. Tuomme ennakoivasti ohjaavien tahojen käyttöön tietoa alueiden tilasta ja aluehallinnon toimintaa koskevista mahdollisuuksista ja kipupisteistä.

ELY-keskukset toimivat valmius- ja varautumistoimintaa koskevien alueellisten verkostojen aktiivisena jäsenenä. Tiivistämme yhteistyötä Huoltovarmuuskeskuksen sekä alueellisten kumppanien kesken. Tuotamme verkostoihin monialaista tietoa ja osaamista sekä luomme tilannekuvaa omassa organisaatiossamme, alueellamme ja ohjaavien tahojen suuntaan. Varaudumme hoitamaan lakisääteiset tehtävämme kaikissa turvallisuustilanteissa, minkä lisäksi kehitämme yhdessä ohjaavien tahojen kanssa valmiuksiamme vastata valmiuslaissa meille asetettujen erityistehtävien hoitamista poikkeustilanteissa.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategiaan painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa* ja *Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY-strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY-strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä ja Toiminnallisen tuloksellisuus*. ELY-keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista. ELY-keskus toteuttaa ja ottaa huomioon omassa toiminnassaan Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset toimenpiteet, jotka koskevat viraston tehtäviä. Tästä toiminnasta ELY-keskus raportoi säännönmukaisesti myöhemmin erikseen annettavan ohjeen mukaisesti. Virasto varmistaa Suomen kestävä kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen ”Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta” (537/2022) vaatimukset huomioiden.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: *Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.*

TE2024-uudistus - Osallistumme TE-palveluita koskevan uudistuksen alueelliseen valmisteluun ja palveluiden mahdollisimman sujuvaan siirtoon valtiolta kunnille. Tuemme muutoksen kohteena olevaa henkilöstöä ja osallistumme aktiivisesti ELY-keskusten uudenlaisen toimijuuden määrittelyyn ja rakentamiseen.

Toiminnan vaikutukset

- TE-palveluiden työnvälitys parantava työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa sekä työnhakijoiden nopeaa työllistymistä

12.12.2022

- TE-palvelut, yhteistyöverkostot ja hanketoiminta parantavat työvoiman osaamista ja työllistymisvalmiuksia
- Yhteistyö Etelä-Savon kuntakokeilujen kanssa luo pohjan alueellisille palveluille.

Palvelut

- Kuntakokeiluissa yhteistyö ja samansuuntaiset tavoitteet, alueelliset työmarkkinat, palvelut ja kohtaanto
- TE-toimistossa alkupalveluiden vahvistaminen palveluprosessien nopeaksi käynnistymiseksi monikanavaisesti ja monialaisesti
 - Jokaisella asiakkaalla on vastuuasiantuntija
 - Monitahoinen, asiakaspalvelua tukeva verkostoituminen
 - Palvelutarpeen oikea-aikainen ja osuva arviointi heti työnhaun alkaessa
 - Uudenlaisten palvelukokonaisuuksien luominen yhteistyössä kumppaneiden kanssa
- Tehokkaassa palveluohjauksessa kokonaisvaltaisen ja vaikuttavan asiakasprosessin toteutuminen ja hallinta, palveluohjaus ja henkilökohtaisen asiakasvastuun lisääminen
- Konsultatiivinen monialainen asiantuntijapalvelu ja niiden tehokas käyttö
- TE-toimiston ja ELY-keskuksen yhteisessä Uudet kasvot ESR-hankkeessa pilotoidaan pohjoismaista työnvälityksen palvelumallia jo ennen sen voimaantulo

Eri asiakasryhmien erityispainotukset

- Joustavat ja moniammatilliset tieto, neuvonta- ja ohjauspalvelut (esim. ohjaamot), niitä tukevat maakunnalliset strategiset linjaukset ja käytännön toimet, verkostotyö sekä verkoston henkilöstön lyhytkestoinen täydennyskoulutus yhteistyössä kumppaneiden kanssa
- Palkkatuen käytön tehostaminen osana työllistämispalveluita
- Osatyökykyisten työllistymisen edistämiseen tehokkaampia keinoja
- Työlupalinjausten ja prosessien sujuvuus – osana osaavan työvoiman saatavuutta
- Digitaalisia palveluita hyödynnetään monikanavaisesti
- ESR-hankkeet tukevat Etelä-Savon Kasvo-pilotin tavoitteiden saavuttamista
- Hankkeitten profiilit – kansallisen ja EU-rahoituksen kohderyhmämäärittelyt selkeitä
- Alkuvaiheen palvelutarvearvion (osaamisen arviointi, työ- ja toimintakyvyn arviointi ja osaamistarpeen tunnistaminen) ja asiakasohjauksen kautta oikea-aikaista osaamisen kehittämispalvelua asiakkaalle (henkilöasiakas)
 - Tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelut – elinikäisen ja jatkuvan oppimisen sekä nuorisotakuun hengessä
- Eri toimijoiden yhteistyöroolit työllisyyden hoidossa toimivat hyvin - asiakas saa tarvitsemansa palvelut keskitetysti kumppanuusverkostosta (Sote, oppilaitokset, kunnat)
- Järjestetään työnantajalähtöistä täydennyskoulutusta eri asiakasryhmien ja alojen tarpeisiin
- Hankintojen vaikuttavuuden parantaminen kansallisen julkisten hankintojen strategian mukaisesti (Hankinta-Suomen toimenpideohjelma)
 - innovaatiot (sis. tulosperusteisuus)
 - Ekologinen kestävyys
 - Sosiaalinen kestävyys
 - Pk-yritysten huomioiminen
 - Palvelun käyttäjien osallistuminen hankinnan valmisteluun

12.12.2022

- Laaja-alaisesti hankkeita eri asiakasryhmille – edellyttää tehokasta asiakasohjausta
- Ennakointityö tukee prosessia – Pitkän aikavälin suunta – lyhyen aikavälin tarpeet
 - Luovat suuntaa osaamisen kehittämisspalveluiden hankinnalle
 - Kootun ennakointitiedon (osaamistarpeiden ja työmarkkinatiedon) saaminen asiakasohjauksen taustatiedoksi asiakastyössä

Tulokset asiakkaille

- Palvelut ovat joustavia ja ketteriä – omat palvelutarpeet otetaan huomioon ja niihin reagoidaan nopeasti (mittarit)
 - Työttömyysjaksot lyhenevät (työllistymiseen)
 - Työelämän laatu paranee (työurien pidentäminen)
 - Asiakaskokemus paranee
- Eri henkilöasiakasryhmien erityispainotukset (mittarit)
 - Nuoret työmarkkinoille – alkuvaiheen oikea-aikainen palvelutarpeen arviointin ja kontaktin jatkuvuus
 - Ikääntyvät pysyvät työmarkkinoilla – työelämän laatu paranee
 - Pitkäaikaistyöttömyys vähenee – painopiste ennaltaehkäisyssä
 - Maahanmuuttajat – tavoite avoimille työmarkkinoille
 - Osatyökykyiset työllistyvät (optimaaliset siirtymät)
 - Työvoiman ulkopuolella olevat pääsevät palveluiden piiriin ja kohti avoimia työmarkkinoita
- Työnantajien avoimiin työpaikkoihin löytyy työntekijöitä – vähemmän rekrytointiongelmia

Mittari	2023 Ta-voite	2024 Alus-tava tavoite	2025 Alus-tava tavoite	2026 Alus-tava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	45	48	45	40
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	38	40	38	35
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	4	4	4	4

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

TE-hallinnon asiakaspalvelukeskus

Toiminnan vaikutukset

Asiakkaat ovat saaneet tarvitsemansa asiantuntevan neuvonnan, ratkaisut ja ohjauksen vaivattomasti ja monikanavaisesti

Palvelut

- Palvelua annetaan puhelimen, chatin, chatbottien, videon, verkon ja somen välityksellä
- Henkilöasiakkaiden TE-puhelinpalvelut: Työllistymiseen liittyvä neuvonta, koulutusneuvonta, uraohjaus, työttömyysturvaneuvonta sekä kotoutumiseen, kv. liikkuvuuteen liittyvä ja EURES-neuvonta. Em. palveluihin liittyvä sähköisen asioinnin tuki. Viranomaisneuvonta. Palvelukielet suomi, ruotsi, englanti ja venäjä
 - Yritys-Suomi-puhelinpalvelu: Yrityksen perustamisneuvonta, ELY-keskusten ja TE-toimistojen, Veron, PRH:n, BusinessFinlandin, Finnveran, KEHA:n, DVV:n (suomi.fi) ja muiden julkisten yrityspalveluorganisaatioiden yrityksille ja työnantajille suunnattujen palveluiden ja niiden sähköisen asioinnin ohjaus ja neuvonta. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti
 - Yrittäjän Talousapu-neuvontapalvelu: Neuvonta maksuvaikeuksissa oleville pk-yrityksille. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti

Suoritteet:

- Vuonna 2021 tarjottujen kontaktien määrä on arvioitu olevan yhteensä n. 960.000 kpl
- Arvio on, että v. 2022 aikana TE-asपालle tarjotaan yhteensä n. 1.050.000 kontakteja (v. 2020 1.122.000) mm. palvelumallin ja tietojärjestelmämuutoksien johdosta.
- Henkilöasiakkaiden TE-puhelinpalvelut 1.000.000 (tarjotut kontaktit)
- Yritys-Suomi-pp ja Talousapu-neuvontapalvelu 50.000 (tarjotut kontaktit)

Hankkeet:

- Kuntakokeilujen (Helpline perustaminen), digitaalisten TE-palvelujen eri osaprojekteihin (TMT), Kohtaamo-hankkeen verkko-ohjauspalvelun kehittämiseen ja käyttöön-ottoon osallistuminen
- Asiakas- ja asiakastyön kokemuksiin sekä toimintaympäristön muutoksiin perustuvien palveluratkaisujen kehittäminen (mm. chatbottien ja TEAn kehittämiseen osallistuminen)
- Yritys-Suomi -palveluissa: Talousapu-neuvontapalveluun liittyvän EarlyWarning -toimintamallin kehittäminen, SDG:n toimeenpanoon osallistuminen (YSPP), yhteensovittaminen E-aspan kanssa.

Tulokset asiakkaille

- Apua työllistymisen, osaamisen kehittämisen ja yrittäjyyden eri tilanteissa monikanavaisesti, valtakunnallisesti yhdenmukaisella ja asiantuntevalla palvelulla
- Ohjausta ja tukea sähköisten palvelujen käytössä
- Uusia sähköisiä ja digitaalisia palveluja, joiden kehittämässä on huomioitu asiakkaiden ja kumppaneiden kokemukset
- Jatko-ohjauksen tarvittaessa asiakastarpeen mukaiseen palveluun yhteistyökumppaneidemme kanssa sovitun työnjaon mukaisesti
- Mittarit: Asiakastyytyväisyys (vähintään 4), ratkaisuaaste (vähintään 80 %), vastaus-taso (vähintään 80 %)

1.1.2 Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: *Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.*

Aktivoidaan yritysten kehittämishankkeita, jotka kytkeytyvät laajempiin toimintaympäristön yhteiskehittämishankkeisiin (uusi alueellinen TKI-rahoitus ja valtakunnallinen EAKR:n Innovaatio- ja osaamisverkosto).

Toiminnan vaikutukset

Toiminnan tavoitteena on, että itäsuomalaisten ja eteläsavolaisten yritysten kilpailukyky paranee, osaaminen kasvaa, liikevaihto kasvaa ja vienti lisääntyy.

Palvelut

Neuvonta:

- ELY ja TE-toimisto Aloittavan yrityksen neuvonta – starttiraha ja maaseutuohjelma
- ELY ja TE-toimisto kehittämisasioissa neuvonta ja polutus oikeaan palveluun
- ELY ja TE-toimisto Rekrytointiin ja osaamisen kehittämiseen liittyvä neuvonta
- Rahoituspalvelut
- ELYn Rahoitusneuvonta uuden rakennerahastokauden käynnistyessä
- ELYn TYÖ2030-aluepilottin tuottamat yritysten palvelut ja toimintatavat
- Hyödynnetään Hyvän työn spurtin ja **Hyvän työelämän** tuloksia ja toimintatapoja yrityksille tarjottavassa sähköisessä palvelussa verkon kautta.
- ELY Elintarviketurvallisuus, luomu, maatilojen yritystoiminnan monipuolistaminen
- ELY Ympäristöasioissa ja kaavoitusasioissa ohjaus, neuvonta ja viestintä, ennakkoneuvottelu asiakkaan kanssa
- Kansainvälistymisneuvonta
- TE-toimisto Työntekijöitä Euroopasta - Eures työvoima

Yritys-Suomi puhelinpalvelu:

Yrityksen perustamisneuvonta, ELY-keskusten ja TE-toimistojen, Veron, PRH:n, BusinessFinlandin, Finnveran, KEHA:n, VRK:n (suomi.fi) ja muiden julkisten yrityspalveluorganisaatioiden yrityksille ja työnantajille suunnattujen palveluiden ja niiden sähköisen asioinnin ohjaus ja neuvonta. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti

Yrittäjän Talousapu-neuvontapalvelu:

Neuvonta maksuvaikeuksissa oleville pk-yrityksille. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti

Asiakaspalvelukeskuksen suoritteet:

Yritys-Suomi-pp ja Talousapu-neuvontapalvelu 50 000 (tarjotut kontaktit)

Kumppanit: Aloittavan yrityksen neuvonta, liiketoiminnan kehittämisen neuvonta, sijoituspalvelut, rahoituspalvelut, kansainvälistyminen

- Painotukset vuoteen 2024
 - Viennin alkuvaiheen neuvonta

12.12.2022

- Yritysten vastuullisuus liiketoiminnassa kilpailutekijäksi
- Elinkeinoelämäverkottuneen tutkimuksen toimintamallin kehittäminen
- Muut strategiset kärjet maakunnassa ja älykkään erikostumien kärjet, ja digitaalisuus
- Palvelujen näkyväksi tekeminen ELY sisällä ja kumppaneille – yhdessä tekemisen kehittäminen kumppanien kanssa
- Mittarit:
 - Palvelujen käyttömäärä
- Yhteiset palvelut:
 - Sähköinen asiointi: Suomi.fi, ASPA, CRM
 - Palvelua annetaan kasvokkain, puhelimen, chatin, chatbottien, videon, verkon ja somen välityksellä

Tulokset asiakkaille

- Uusia yrityksiä syntyy – omistajanvaihdoksia myös
- Yritys pääsee kehittämisen polulle
- Yritysten kilpailukyky paranee ja liikevaihto sekä vienti kasvavat
- Kohdennettumpia ja paremmin valmisteltuja hankkeita
- Ympäristöasioiden ja kaavoitusasioiden huomioonottaminen suunnitteluvaiheessa
- Asiakkaan palvelutarpeen tunnistaminen ja oikea ohjaus
- Asiakaskokemus julkisista palveluista paranee
- Asiakaskontaktien määrä

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

Keskeisenä tavoitteena on edistää ja rahoittaa pk-yritysten liikevaihdon kasvuun, viennin kasvuun, osaamisen kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja kilpailukykyyn kehittämiseen tärkeitä merkittäviä ja vaikuttavia pk-yritysten kehittämishankkeita. Kehittämishankkeissa rahoitettavilla toimenpiteillä kannustetaan pk-yrityksiä kehittämään uusia tuotteita, palveluita ja ratkaisuja varsinkin kansainvälisille markkinoille sekä ottamaan käyttöön tuottavuutta ja kasvua edistäviä innovaatioita sekä hyödyntämään kiertotalouden ja muita vähähiilisiä ratkaisuja. Pk-yrityksiä kannustetaan myös kehittämään kilpailukykyään osana eri arvoverkostoja, kehittämään uusia ansaintamalleja ja hyödyntämään digitalisaation ja tekoälyn mahdollistamia ratkaisuja liiketoiminnassaan ja tuottavuuden parantamisessa. Pk-yrityksiä kannustetaan pitkäjänteiseen kehittämissyhteistyöhön korkeakoulujen ja tutkimusorganisaatioiden kanssa.

Alueellisen RR-rahoituksen lisäksi Etelä-Savon ELY-keskus toimii välittävänä toimielimenä TEM:n valtakunnallisessa teemassa Uusia työmahdollisuuksia työpaikkoja kehittämällä (ESR+) sekä TEM:n ja OKM:n valtakunnallisessa teemassa Innovaatio- ja osaamisverkostot (EAKR). Innovaatio- ja osaamisverkostot teemassa aktivoidaan, käynnistetään ja rahoitetaan kansallisesti ja kansainvälisesti verkottuneita hankekokonaisuuksia sekä yhteistyöverkostoja, joiden kautta edistetään tutkimus- ja kehittämistoiminnan tutkimustiedon siirtymistä yritysten kansainväliseksi liiketoiminnaksi. Uusia työmahdollisuuksia työpaikkoja kehittämällä teemassa tavoitellaan hyvien toimintamallien levittämistä ja jalkauttamista osatyökykyisten työllistämiseksi.

12.12.2022

Toteutetaan MMM:n kansallista vesiliiketoimintaohjelmaa ja rahoitushakuja. Ohjelmalla vahvistetaan vesialan osaamista, yritysten kasvua ja kansainvälistymisen edellytyksiä. Toteutetaan YM:n vesiensuojelun tehostamishojelman kansallista hankekokonaisuutta Kaupunkivedet ja haitalliset aineet, joilla haetaan uusia ratkaisuja eri teemojen alla.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa ja osaamistaan kasvun mahdollistamiseksi*

Toiminnan vaikutukset

- Asiantuntijapalveluita ja koulutuspalveluita suunnataan kasvualoille (strategiset kärjet, erikoistumisen strategian kasvukärjet) tavoitteena, että vähintään 50 % palvelua käyttäneistä käynnistää laajemman kehittämishankkeen. Kehitetään yhteistyötä keskeisen kehittäjäorganisaatioiden kanssa aktivointitoimien vaikuttavuuden parantamiseksi.

Palvelut

- ELY Kehittämisen asiantuntijapalvelut
- Analyysipalvelu: konsultointi ja koulutus
- Konsultointipalvelut: Liiketoimintaosaamisen kehittäminen, vientivalmiuksien kehittäminen, myynnin ja markkinoinnin kehittäminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen, ympäristöasiat (aikaisemmin ecostart), tuottavuus. Laatu, omistajanvaihdosten edistäminen
- ELY- ja TE-toimisto koulutuspalvelut
 - Työntajalähtöinen osaamisen kehittäminen eri tarpeisiin: Yhteishankintakoulutukset (Rekry-, Täsmä-, MuutosKoulutus), yrittäjäyyskoulutus, FEC-koulutukset ja muu työvoimakoulutus.
- Muut
- Hankkeet, osaamisen kehittäminen ja toimintaympäristön kehittäminen
- TYÖ2030-aluepilotin 2021 ja 2022 palvelut
- Yhteiset palvelut:
 - Sähköinen asiointi: Suomi.fi, ASPA
 - Tietojärjestelmät: Tuki2014, EURA, HYRRÄ, CRM
 - Tietopalvelut: Toimiala OnLine

Tulokset asiakkaille

- Yritys aloittaa kehittämistoimenpiteet - 50 %:lla asiantuntijapalvelun käyttäjistä käynnistyy laajempi kehittämishanke
- Yritys saa työvoimaa
- Työperäisen maahanmuuton mahdollisuudet ja palvelut tulevat tutuiksi
- Henkilöstön koulutus on oikea-aikaista ja osuvaa

Painotukset vuoteen 2024:

1. Asiantuntijapalveluita ja koulutuspalveluita suunnataan kasvualoille (strategiset kärjet, erikoistumisen strategian kasvukärjet)

Mittarit:

1. Kasvualoille rahoitusta suunnataan 80 %
2. Yritysten henkilöstömäärän kasvu
3. Koulutukseen osallistuvien määrä kasvaa ja vaikuttavuus paranee

4. Lisää liiketoimintaa syntyy kiertotalouteen, ilmastonmuutoksen hillintään kohdistetaan toimia, digitaalisuutta hyödynnetään enemmän, yritystoiminnan vastuullisuus huomioidaan kilpailutekijänä

Mittari / Etelä-Savon RR-ELY (Itä-Suomi)	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Kasvu CRM-järjestelmään kirjattujen liidien määrä (kpl)	100	200	100	100

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

Toiminnan vaikutukset

- Etelä-Savon ELY-keskus sitoutuu Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja toimii aktiivisesti verkostoyhteistyön kehittämiseksi maakunnan alueella. Team Finland -verkoston ydintavoite on viennin edistäminen ja pk-yritysten kansainvälistyminen ja uusien pk-yritysten kiinnostuksen herääminen kansainvälistymiseen. Tavoitteena on saada uusia vientiyrityksiä palvelujen piiriin ja kehittämään kansainvälisen liiketoiminnan osaamistaan.
- Etelä-Savon ELY-Keskus koordinoi TF aluetiimin toimintaa, johon kuuluvat Business Finlandin, Finnveran, TE-toimiston ja ELY-Keskuksen yritysasiantuntijoita. Tiimi toimii aktiivisesti ja kokoontuu säännöllisesti vaihtakseen tietoa ajankohtaisista asioista ja potentiaalisten uusien vientiyrityksien kartoittamiseksi. Yhteistyössä merkittävässä roolissa Kasvu CRM - asiakkuudenhallintajärjestelmä ja sen aktiivinen käyttö asiakkuustyössä.
- Etelä-Savon ELY-keskus koordinoi alueellista Team Finland –alueverkostoa. TF Alueverkostoon kuuluvat vientiä ja kansainvälisyyttä edistävät organisaatiot mm. kuntien ja kaupunkien elinkeinotoimijat, oppilaitokset ja yrittäjäjärjestöt sekä Etelä-Savon kauppamarin yrityksistä koostuva KV-ryhmä. Verkosto kokoontuu neljä kertaa vuodessa ja vaihtaa tietoa ajankohtaista asioista esim. tietoa kv-markkinamahdollisuuksista, rahoituksesta ja koulutuksista ja välittää tieto yrityksille. Verkosto sopii yhteisistä tapahtumista ja tilaisuuksista ja tekee aktiivista yhteistyötä yritysten tarpeet huomioiden.

Palvelut yrityksille

- 1.1 Kohdennetut tilaisuudet, tapahtumat, koulutukset yrityksille. Hyödynnetään valtakunnallista ja verkoston yhteisiä tapahtumia.
- 1.2 KV-neuvonta verkostossa
- 1.3 Tietoa rahoitusmahdollisuuksista; yritysten kehittämispalvelut ja kehittämisavustus, BF:n ja Finnveran rahoitus ja muut rahoituslähteet
- 1.4 Tietoa Team Finland verkoston palveluista kansallisesti ja kansainvälisesti
- 1.5 Team Finland palvelupolun tunnetuksi tekeminen verkostolle ja yrityksille.
- 1.6 KV-palveluja tarjotaan asiakastarpeen mukaan laajasti eri organisaatioiden palvelutarjoamasta.

12.12.2022

Tulokset asiakkaille

- Yritysten viennin kasvu ja kilpailukyvyyn paraneminen
- Asiakkaat saavat yhä osuvampia kasvun strategiaansa tukevia palveluita TF toimijoilta

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

Säännölliset kokoontumiset TF tiimin ja ja alueverkoston toiminnassa. Teemme yhteistyötä asiakkaan alueellisesti ja valtakunnallisesti parhaiten asiakkaan tarpeisiin sopivan palvelun tarjoamiseksi.

Käynnistetään yritysten myynti-, markkinointi ja vientiosaamisen valmennus- ja koulutusohjelmia.

Syksyllä 2022 päivitettävän TF-strategian toimeenpano.

TF-palvelupolun alueellinen toimeenpano. Team-Finland palvelupolku on otettu käyttöön asiakastyössä ja eri toimijoiden ja organisaatioiden rooli on selkeytynyt yrityskentässä.

Järjestetään verkostossa yhdessä kv-tapahtumia ja tiedotamme valtakunnallista tapahtumista yritysten aktivoimiseksi kasvuun ja kansainvälistymiseen. Informoimme Team Finland palveluista ja Team Finland-kansainvälisen verkoston tuesta.

Teemme aktiivista yhteistyötä ELY-Keskuksen rahoittamissa eri organisaatioiden kv-hankkeissa.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

Toiminnan vaikutukset

- Toiminnan tavoitteena on, että eteläsavolaisten yritysten kilpailukyky paranee, liikevaihto kasvaa ja vienti lisääntyy.

Palvelut

- Alkavat yritykset (Kehittämisyhteistyö ja maaseutuohjelman yritystuet)
 - Rahoitus yrityksen perustamisvaiheessa (starttiraha, Maaseutuohjelman perustamistuki)
 - Rahoitus liiketoiminnan kehittämiseen, tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen, aineellisiin ja aineettomiin investointeihin
 - Elvytysinstrumenttien tehokas hyödyntäminen koronasta toipumiseen
- Toimivat yritykset (Kehittämisyhteistyö ja maaseutuohjelman yritystuet)
 - Rahoitus investointeihin
 - Kehittämisyhteistyö uudistamiseen, tuottavuuteen ja kannattavuuteen, vientiin
 - Elvytysinstrumenttien tehokas hyödyntäminen koronasta toipumiseen
- Toimintaympäristön kehittäminen
 - Hankerahoitus kehittämishankkeet (EAKR, maaseutuohjelma)

12.12.2022

- Osaamisen kehittämiseen ESR rahoitus
- Elvytysininstrumenttien tehokas hyödyntäminen koronasta toipumiseen
- Muut
 - Pääomasijoitustoiminta
 - Erillinen hankerahoitus (esim RFF Vesiosaamisen kasvu ja kansainvälistyminen)

Tulokset asiakkaille

- Yritysten uudistuminen (innovaatiot, uudet tuotteet, uudet palvelut, uudet liiketoiminta-alueet)
- Yritysten viennin kasvu
- Investointien ja uudenlaisen liiketoiminnan houkuttelu alueelle
- Työpaikkojen kasvu koko jalostusketjussa
- Sujuvat rahoitus, maksatus ja tarkastuspalvelut
- Mittarit
 - 1 eurolla 10 kertainen liikevaihto, josta 50 % vientiä (2 vuotta hankkeen jälkeen)
- Painotukset vuoteen 2024:
 - Toimintaympäristön kehittämisessä strategiset kärjet (digitaalisuus, ilmastonmuutoksen ehkäiseminen, kiertotalous, vesi, metsä, ruoka)

Mittari / Etelä-Savon RR-ELY (Itä-Suomi)	2023 Ta-voite	2024 Alus-tava tavoite	2025 Alus-tava tavoite	2026 Alustava ta-voite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio =10)	10	10	10	10
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio=5)	5	5	5	5
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)	85	135	135	135

Tavoite: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

12.12.2022

Käytetään Cultura-säätiön asiantuntijapalveluita (kulttuurin, dialogin ja osallisuuden hyödyntäminen ja tiedonvälityksen parantaminen) venäjänkielisten kaksisuuntaisen kotoutumisen edistämiseen suomalaiseen yhteiskuntaan. Tuetaan Ukrainasta tulleiden pakolaisten auttamista ja sodan vaikutusten lieventämistä taiteen ja kulttuurin alalla.

Toiminnan vaikutukset

- Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

Palvelut

- ELY:n palveluina ovat erilaisten verkostojen koordinointi ja/tai vetäminen sekä osallistuminen sidosryhmäyhteistyöhön sekä tiedotetaan ja neuvotaan eri rahoitusvaihtoehdosta ja kehittämishankkeista.
- Ohjataan luovan alan yritystoiminnasta kiinnostuneita asiakkaita yrittäjäyyskoulutuksiin ja muihin palveluihin.

Mittari: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).*

Korkeaa arvonlisää tuottavat palvelut, luova talous

Luovan talouden yrityksille tarjotaan yritysten kehittämispalveluja sekä rahoitustuotteita (EAKR, maaseutuohjelma).

Kulttuurimatkailu

Kulttuurimatkailua kehitetään Etelä-Savossa osana maakuntasuunnitelmaa käyttäen ELY-keskuksen kehittämisinstrumentteja kaikessa laajuudessaan.

Kehitetään ja koordinoidaan palveluja ja toimintaa monialaisesti esim. Parasta itää -ohjelmatyö Itä- ja Kaakkois-Suomen alueilla, Taikuhyve- ja luovien alojen ja kulttuuriverkostojen avulla, järjestetään Etelä-Savon kulttuurileijonien luola ja Viiden tähden verkostotapaaminen, osallistutaan foorumityöhön ja kannustetaan toimijoita kansainvälisyyteen. Korostetaan kulttuurihyvinvointivaikutusten merkitystä opinnoissa ja työssä ja tarjotaan tietoa, neuvontaa ja ohjausta taiteen ja kulttuurialan sekä kulttuurimatkailun toimijoille ja yrityksille kehittämiskohteisiin ja hankkeisiin, esim. AVEKin ja ESR-hankkeissa. Viestitään toimijoille verkostojen ja eri välineiden avulla, esim. Etelä-Savon kulttuurimarkasiini -uutiskirjeessä.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: *Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.*

Toiminnan vaikutukset

- Maaseudun kehittämisohjelma vahvistaa maaseudun elinvoimaisuutta
- Vastuullinen maatalous turvaa maatalouden tukijärjestelmän toimivuuden sekä kasviterveysten ja eläinten hyvinvoinnin

Palvelut

- Maatalouden aloitustuet, investointien rahoitus ja neuvorahoitus
- Maaseudun muiden yritysten investointi- ja perustamishankkeiden rahoittaminen
- Kehittämishankkeiden rahoittaminen
- Ympäristön tilaan liittyvät sopimukset ja toimenpiteet
- Luomutuotantoa, jalostusta ja markkinointia koskevat tuet
- LEADER-hankepäätökset ja oikeudellisuustarkastelu.
- Maataloustukiin liittyvät valvonnat
 - Tiloilla tehtävät pelto- ja eläinvalvonnat
 - Hallinnolliset tarkastukset tukirekistereiden avulla
- Kasvien ja eläinten terveyteen liittyvät tarkastukset
 - Kasvintarkastus ja kasvinsuojeluaineiden käyttö
 - Rehujen ja lannoitteiden käyttö
 - Luomutuotannon valvontapäätökset
 - Eläinten terveys- ja hyvinvointitarkastukset
- Yhteiset palvelut:
 - Sähköinen asiointi: 100 % hakemuksista
 - Verkkopalvelut ja tietojärjestelmät: ely-keskus.fi, ruokavirasto.fi, maaseutu.fi, maaseutukuriiri.fi sekä Hyrrä-, Tukisovellus- ja luomun järjestelmät ym.
 - Asiakasneuvonta: Ruokaviraston sivut, Neuvo-tuki, asiantuntija puhelin/sähköpostikontaktit, maksatuksen tarkastuskäynnit

Tulokset asiakkaille

- Rahoitustoimenpiteillä parannetaan maatilojen ja muiden maaseudun yritysten kilpailukykyä.
- Viljelijät ja muut maaseudun pienyrittäjät saavat asiantuntevat rahoituspalvelut säästösten mukaisina.
- Kehittämishankkeissa huomioidaan alueen maaseutustrategian painotukset sekä käytössä oleva rahoituksen määrä. Suositetaan yritysryhmä- ja yhteistyöhankkeita.
- Edistetään luonnon monimuotoisuutta ja parannetaan ympäristön tilaa ympäristösopimuksin ja kehittämishankkein.
- Rahoitetaan maan rakennetta ja vesitaloutta sekä metsien moninaiskäyttöä edistäviä hankkeita ja lisätään luonnon monimuotoisuuskohteiden määrää.

12.12.2022

- Edistetään luomutuotantoa luomukorvauksin; tavoitteena 20 % peltoalasta. Lähi- ja luomuruoan tuotantoa edistetään yritys- ja kehittämishankkein.
- Jatketaan hyvää yhteistyötä alueen kahden LEADER-ryhmän kanssa ohjelman toteutuksessa ja viestinnässä.
- Valvontatoimin turvataan maatalouden tukijärjestelmän säädösten ja oikeudenmukainen toteutus.
- Viljelijätukiin liittyvät pelto- ja eläinvalvonnat tehdään asetettujen määräaikojen puitteissa säädösten mukaisesti ja laadukkaasti.
- Valvontatoimin turvataan kasvien terveyttä sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia
- Valvotaan eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä elintarviketuotannon turvallisuutta tuotantotiloilla
- Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmat toteutetaan täysimääräisesti.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	93	94	94	94

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.

Etelä-Savon liikenneasiat käsitellään Pohjois-Savon tulossopimuksessa.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteillä (kpl)				
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1–5)				

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1–5)				

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: *Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee*

Huomioidaan elinikäisen ohjauksen strategia alueellisen ohjauspalvelujen koordinoimisissa.

Toiminnan vaikutukset

1. TE-palvelut, yhteistyöverkostot ja hanketoiminta parantavat työvoiman osaamista ja työllistymisvalmiuksia.
2. Yhteistyö Etelä-Savon kuntakokeilujen kanssa luo pohjan alueellisille palveluille.
3. Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen sekä jatkuvan oppimisen verkostot luovat pohjan yhteiseen keskusteluun osaavan työvoiman turvaamiseksi ja oppimisen ja ohjauksen kehittämiseen yrittäjien, työnantajien, oppilaitosten ja ELY/Te koulutustarjonnan kanssa ja luo yhteisen palvelumallin alueelle.
4. Turvataan yhteistyössä TE-palvelujen ja kuntakokeilujen kanssa tilapäistä suojelua saaneille riittävät kotoutumis- ja työllistymistä tukevat palvelut.

Palvelut

- Alkuvaiheen palvelutarvearvion (osaamisen arviointi, työ- ja toimintakyvyn arviointi ja osaamistarpeen tunnistaminen) ja asiakasohjauksen kautta oikea-aikaista osaamisen kehittämispalvelua asiakkaalle (henkilöasiakas)
 - Tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelut – elinikäisen ja jatkuvan oppimisen sekä nuorisotakuun maakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaan
 - Joustavat ja moniammatilliset tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut (esim. Ohjaamot), niitä tukevat maakunnalliset strategiset linjaukset ja käytännön toimet, verkostotyö sekä verkoston henkilöstön lyhytkestoinen täydennyskoulutus yhteistyössä kumppaneiden kanssa
- Eri toimijoiden yhteistyöroolit työllisyyden hoidossa toimivat hyvin - asiakas saa tarvitsemansa palvelut keskitetysti kumppanuusverkostosta (Sote, oppilaitokset, kunnat)
- Järjestetään työnantajalähtöistä täydennyskoulutusta eri asiakasryhmien ja alojen tarpeisiin
- Hankintojen vaikuttavuuden parantaminen kansallisen julkisten hankintojen strategian mukaisesti (Hankinta-Suomen toimenpideohjelma)

12.12.2022

- Innovaatiot (sis. tulosperusteisuus)
- Ekologinen kestävyys
- Sosiaalinen kestävyys
- Pk-yritysten huomioiminen
- Palvelun käyttäjien osallistuminen hankinnan valmisteluun
- Laaja-alaisesti hankkeita eri asiakasryhmille – edellyttää tehokasta asiakasohjausta
- Ennakointityö tukee prosessia – Pitkän aikavälin suunta – lyhyen aikavälin tarpeet
 - Luovat suuntaa osaamisen kehittämisspalveluiden hankinnalle
 - Kootun ennakointitiedon (osaamistarpeiden ja työmarkkinatiedon) saaminen asiakasohjauksen taustatiedoksi asiakastyössä.
 - Eri toimijoiden yhteistyöroolit työllisyyden hoidossa toimivat hyvin - asiakas saa tarvitsemansa palvelut keskitetysti kumppanuusverkostosta (sote, oppilaitokset, kunnat)

Tulokset asiakkaille

- Joustavat tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut
 - Uraohjaus tukee nopeaa työllistymistä
 - Tarpeeseen oikeaa koulutusta ja oikea-aikaisesti” kattaen kaikki osaamisen palvelut
- Työnhakijoiden osaaminen ja valmiudet paranevat
 - Monialaiseen palvelutarpeeseen saa apua sujuvasti
- Yritykset ja muut työnantajat saavat avoimiin tehtäviin työntekijöitä
- Koulutuksista ja valmennuksista työllistyy hyvin
 - Maahanmuuttajat kotoutuvat Etelä-Savoon ja pääsevät osallisiksi työelämään ja yhteiskuntaan.
- Asiakaskokemus paranee
- Työ ja tekijä kohtaavat
- Yritykset tuntevat kv-rekrytointien mahdollisuudet ja palvelut paremmin

Mittari: *Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastavat elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).*

- Yhteishankintakoulutukseen osallistuminen lisääntyy ja rahoitusta suunnataan kasvualueille (metalli, sähkö ja elektroniikka, ICT, puuala, matkailu, elintarvike ja sosiaali- ja terveysala avoimilla markkinoilla).
- Koulutukseen ja valmennukseen hakevien ja osallistuvien määrän kasvu
- Koulutusten ja valmennusten jälkeinen työllistyminen
- Jatkuvan oppimisen verkosto välittää tietoa osaamisen kehittämisen palveluista työnantajille ja verkosto saa tietoa työnantajien koulutustarpeista alueelta
- Yritysten henkilöstömäärän kasvu
- Elinikäisen oppimisen strategian toteutuminen. Yhteen koottua osaamista ja palveluja, joilla edistetään sekä nuorten että aikuisten monialaista palvelua opintoihin, työhön ja muuhun tukeen.

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

Toimitaan olemassa olevan maakunnallisen elinikäisen oppimisen strategian mukaan, joka on osana valtakunnallisen elinikäisen ohjauksen strategian alueellista toimeenpanoa. ELO-toiminnan vaikuttavuutta todennetaan laadituilla muutos- ja prosessimittareilla, mistä raportoidaan ja minkä pohjalta suunnataan maakunnallista ELO-toimintaa strategisesti eteenpäin ja sovitaan kehittämiskohteista tulevaisuuteen. Tehdään yhteistyötä Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen ja muiden kanssa. Osallistutaan aktiivisesti koordinoitujen kuntien Ohjaamo-palvelujen kehittämiseen nuorille ja aikuisille tarjottavan Ohjaamo-tyyppisten palveluiden maakunnalliseen kehittämiseen. Hyödynnetään nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen työtä kunnissa ja tutkimuksista ja verkostoista saatavaa tietoa päätöksenteon tueksi.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Toiminnan vaikutukset

- Maahanmuuttajat kotoutuvat Etelä-Savoon ja pääsevät osallisiksi työelämään ja yhteiskuntaan.
- Kehitetään yhdessä Itä-Suomen ELY-keskusten, meneillään olevien Talent BOOST ja Talent HUB –hankkeiden sekä yksityisten palvelutuottajien kanssa työperäistä maahanmuuttoa ja Work in Finland-toiminnan kautta
- Kartoitetaan omalla hankkeella yritysten tarpeita työperäisen maahanmuuton edistämiseksi ja koordinoidaan tarvittavia palveluita ja toimintaa
- Itä-Suomen ETNO edistää kumppanuutta, vuoropuhelua ja yhteistyötä maahanmuuttajien, kantaväestön, järjestöjen ja viranomaisten välillä. ELY-keskus on aktiivisesti mukana alueellisessa kumppanuustyössä.
- Vahvistetaan yhteistyötä erityisesti aloittavan hyvinvointialueen kanssa
- Tiivistetään yhteistyötä kotoutumislain uudistuksen mukaisesti kuntien kanssa

Palvelut

- Vahva alkupalvelu tiiviissä yhteistyössä kuntasektorin kanssa – yhteiset käytännöt kokonaisvaltaisen palvelutarpeen arvioinnin mahdollistamiseksi
 - Sosiaali- ja terveystieteiden vahva rooli ja peruspalveluiden tuki
 - Kokonaisvaltaisen ja vaikuttavan asiakasprosessin toteutuminen ja hallinta, palveluohjaus – Henkilökohtaisen asiakasvastuun lisääminen
 - Palvelutarpeen oikea-aikainen ja osuva arviointi heti työnhaun alkaessa -> Entistä vahvempi kytkös Etelä-Savon työmarkkinoille
- Uudenlaisten palvelukokonaisuuksien luominen yhteistyössä kumppaneiden kanssa
- Kotoutumispalveluiden (laaja-alaisesti) tehostaminen asiakkaiden työllistymiseksi
 - Palkkatuen tehostaminen osana työllistämispalveluita
- Työlupalinjausten ja prosessien sujuvuus – osana osaavan työvoiman saatavuutta
- monialainen asiantuntijapalvelu – Neuvonta- ja ohjauspalvelut

Yhteiset palvelut

- Sähköinen asiointi: asiakastietojärjestelmä – oma asiointi, Työmarkkinatori, Suomi.fi, TE-aspan palvelut

Asiakasneuvonta:

- Painopiste alkupalvelussa. Asiakasneuvonta monikanavaisesti: Chat, video, puhe- lin, live

12.12.2022

Tulokset asiakkaille

- Kotoutumisessa ja asettautumisessa koko perheen tilanne huomioidaan ja otetaan huomioon - palvelut heti saatavilla (kielitaito avainasemassa)
- Tuki kohti työelämää (ja/tai koulutusta) on suunnitelmallista ja asiakkaan tarpeita vastaavaa
- Mittareina:
 - Työpaikka avoimilta työmarkkinoilta löytyy
 - Valmennukseen pääsee joustavasti
 - Koulutukseen pääsee joustavasti
 - Työkokeiluun pääsee joustavasti
 - Palkkatukipaikka löytyy nopeasti
 - Edellä mainittujen palveluiden väliset siirtymät ovat joustavia
 - Maahanmuuttajien määrä työväestöstä kasvaa
 - Työperäinen maahanmuutto – opiskelijoiden sitoutuminen
 - Työpaikkojen täyttäminen kansainvälisillä osaajilla
 - Työlupa hoituu oikea-aikaisesti
 - Asiakaskokemus paranee

Mittari:

Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).

Kansainvälisten osaajien potentiaali tuodaan läpileikkaavasti ja tarjotaan kv. osaajiin liittyviä palveluita yrityksille niin ulkomaisen työvoiman rekrytoinnin osalta kuin yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uudistumisen edistäjinä. Kehitetään alueen kv-verkosto toimintaa ja palveluja.

Vahvistamme korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä, jotta ulkomaiset opiskelijat pääsevät kosketuksiin työelämän kanssa jo opiskeluaikana.

- vahvistetaan kotoutumiskoulutusta, tuodaan kielikoulutus osaksi työelämää (työssä-oppimista)
- kehitetään koulutusta ammatillisten taitojen vahvistamiseksi (esim. täydentävät ammattiopinnot tai osaamismoduulit)
- tuetaan maahanmuuttajien sitoutumista työhön, tarjoamalla työpaikalla tapahtuvaa valmennusta mm, kieli ja yhteiskuntatietoutta
- tuetaan työnantajia tarjoamalla tukea kansainvälisen osaajien palkkaamiseen mm. työyhteisövalmennus ja työn monimuotoisuuskoulutusta
- tarjotaan yrityksille ja työnantajille rekrytointitukea
- annetaan asettautumistukea ja ohjataan kotoutumisen palveluihin
- kehitetään jo maassa olevien kansainvälisten osaajien rekrytointia (esim. kansainväliset opiskelijat) ja asettautumista alueelle
- kehitetään (yhdessä eri toimijoiden kanssa) moniammatillista kotoutumis- ja osaamiskeskusta, joka tarjoaa palveluita niin maahanmuuttajataustaisille työnhakijoille (kansainväliset osaajat) kuin yrityksille ja työnantajille, että osaajat löytäisivät työtä ja työnantajat työntekijöitä.
- vaikutetaan hyvien väestösuhteiden toimintaohjelmalla asenneilmapiiriin, että se on hyväksyvä ja ehkäisee rasismia ja syrjintää
- vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä

1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

Edistämme ja toimeenpanemme vuonna 2022 hyväksytyjä ilmastopolitiikan suunnitelmia ja strategioita.

Teemme aktiivista yhteistyötä myös ohjaavien tahojen kanssa ja annamme oman panoksemme uuden strategiakauden ilmastotavoitteiden ja -mittarien valmisteluun.

Toiminnan vaikutukset

- ELY-keskuksen toimilla tuetaan alueellista ja paikallista yhteistyötä hiilineutraalisuuden edistämiseksi.
- Yrityksille syntyy kasvua ja vientiä lisääviä kilpailukykyisiä hiilineutraaleita tuotteita, palveluja ja prosesseja
- Vihreän siirtymän hankkeet etenevät ripeästi

Palvelut

- Kansallisten ilmastotavoitteiden toimeenpano alueella
- Etelä-Savossa toimii laaja-alainen ilmastotyöryhmä ja sillä asiantuntijoista koostuva alatyöryhmä.
- Hiilineutraali Etelä-Savo –hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun. Hankkeessa jalkautetaan ilmastotyötä niin ELY-keskuksessa kuin maakunnassa mm. koulutuksella ja työpajoilla. Ilmastoviestintää uudistetaan. Syvennetään yhteistyötä mm. koulutuslaitosten kanssa pyrkien vastaamaan mm. kuntien ja yritysten tarpeisiin ja viedään ilmastokartan toimenpiteitä osaksi ELY-keskuksen toimintaa sekä huomioidaan ja hyödynnetään alueellisessa työssä laajemmin eri tahojen tuloksia ja tuotoksia.
- Maakunnallisten, kunnallisten ja toimialakohtaisten ilmastosuunnitelmien laatiminen
- ELY-keskus aktivoi alueen toimijoita Etelä-Savon rakennerahastojen ja maaseudun kehittämisohjelman varojen käyttöön ilmasto- ja kiertotaloushankkeissa yhdessä maakuntaliiton kanssa.
- ELY keskus rahoittaa tutkimusta, kehitystä ja investointeja siten, että yrityksille syntyy kasvua ja vientiä lisääviä kilpailukykyisiä hiilineutraaleja tuotteita, palveluja ja prosesseja ja tutkimuslaitoksiin tähän liittyvää osaamista
- Suomen kestävän kasvun ohjelman ja vihreän elvytyksen hankkeet, joita rahoitetaan kestävän kasvun ohjelmasta ja tulevista rakennerahasto-ohjelmista mukaan lukien oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF).
- Maataloustuotannon hiilijalanjälkeä vähennetään suosimalla ympäristötoimenpiteinä peltojen kasvipeitteisyyttä, nurmivaltaista nautakarjataloutta, nk. hiilinurmia ja niihin perustuvaa bioenergian tuotantoa (biokaasu ja muut biopolttoaineet) sekä kiertotaloutta.
- Maaseudun kehittämisessä otetaan huomioon v. 2019 valmistuneen Järvi-Suomen alueen ELY-keskusten yhteisen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman

12.12.2022

(JÄSMY) toimenpide-esityksiä. Etelä-Savon ELY-keskus hallinnoi ohjelman koordinaointia.

- ELY-keskus kiinnittää ilmastotavoitteisiin huomiota antamissaan lausunnoissa, sekä hiilineutraalisuuden edistämiseen että sopeutumiseen.
- Vihreän siirtymän hankkeiden ohjaus tehokkaasti viranomaisyhteistyössä

Tulokset asiakkaille

- Vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistävien hankkeiden rahoitusta sekä tiedollista yhteistyötä
- Ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin sitoutunut maakunta, ilmastotyöhön liittyvien innovaatioiden edistäminen ja uuden liiketoiminnan edellytysten luominen

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

Maakunnan ilmastotiekartta valmistuu. Vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistävien hankkeiden rahoittaminen. Maaseutuohjelman tukitoimenpitein rahoitetaan maatalouden hiilijalanjäljen pienentämiseen tähtäviä ympäristötoimenpiteitä sekä koulutus-, tiedotus- ja muita kehittämishankkeita. Mittareina ovat mm. seurantatutkimukset maatalouden hiilijalanjäljen muutoksesta tuotantomenetelmien kehittymisen myötä.

Laajamittaista yhteistyötä tehdään myös yritysten vihreän siirtymän aktivoimiseksi ja tukemiseksi. Näin pyrimme edesauttamaan yritysten kykyä vastata ilmastonmuutoksen haasteisiin sekä entisestään vahvistamaan suomalaisten yritysten kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla. Noudatamme DNSH-periaatetta varmistaaksemme toimenpiteiden positiiviset kokonaisvaikutukset.

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Toiminnan vaikutukset

- Ennakoivalla ja tehokkaalla valvonnalla turvataan hyvä ympäristön tila ja edistetään yritysten kasvua ja ympäristökilpailukykyä.
- Yritykset kehittävät kasvua ja vientiä lisääviä kilpailukykyisiä kiertotalouden tuotteita, palveluja ja prosesseja.
- Ruokaketju toimii vastuullisesti ja innovatiivisiakin kiertotalousratkaisuja hyödyntäen.

Palvelut

- Parannamme valtakunnallisten tavoitteiden ja suunnitelmien (esim. Valtakunnallinen jätesuunnitelma, ilmastotavoitteet, vesienhoito) huomioon ottamista lausunnoissa.
- Teemme ympäristönsuojelun valvontatarkastukset riskiperusteisen suunnitelman mukaisesti.
- Tarkastuskäyntejä vuonna 2023 arviolta yhteensä 180 kpl (YSL: 83, JL: 5, VL: 90, MYSL:2)
- Toimimme aktiivisesti ympäristönsuojelun ohjauksessa, neuvonnassa ja viestinnässä.

12.12.2022

- Tuemme ja valvomme CAP27-ohjelman ympäristötoimenpiteiden toteutusta ja tavoitteiden saavuttamista.
- ELY keskus rahoittaa tutkimusta, kehitystä ja investointeja siten, että yrityksille syntyy kasvua ja vientiä lisääviä kilpailukykyisiä kiertotalouden tuotteita, palveluja ja prosesseja ja tutkimuslaitoksiin tähän liittyvää osaamista
- Annamme laadukkaita valvontalausuntoja ml. vesilainvalvonta.
- Käsittelemme ympäristönsuojeluilmoitusten (pima, melu) perusteella tehtävät päätökset ripeästi.
- Tuemme kiertotaloutta ja vähähiilisyttä edistäviä hankkeita.
- Ruokaketjun vastuullisuutta ml. kiertotalouden ratkaisut kehitetään maatalouden investointirahoituksen, kehittämishankerahoituksen ja JÄSMY-ohjelman avulla.
- Osallistutaan Kiertotalouskeskuksen johtoryhmän toimintaan.
- Olemme yhteysviranomaisen ympäristönsuojeluun liittyvissä YVA-hankkeissa
- Ennakkoneuvottelu on käytössä yhdistäen tietoa ympäristölupa-, kaava- ja YVA-prosesseista
- Yhteistyö poliisin kanssa ympäristörikosasioissa
- Yhteiset palvelut: sähköinen asiointi, verkkopalvelut ja tietojärjestelmät, asiakasneuvonta.

Tulokset asiakkaille

- Palvelut asiakkaille hoidetaan sujuvasti ja ripeästi
- Valvottavat laitokset toimivat ympäristölupiansa ja lainsäädännön mukaisesti.
- Uudet BAT-asiakirjat on otettu käyttöön.
- Lupaharkinta on johdonmukaista ja ajantasaista.
- Valvonta on ennakoivaa
- Noudatetaan valtakunnallisen linjauksia.
- Toimivat yhteistyöverkostot
- Ympäristörikosasioiden tunnistaminen osana valvontaa
- Ennakkoneuvottelumenettely

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen). (laajemmin kiertotaloudesta)*

Tavoitteen edistymistä, siihen liittyviä hankkeita alueilla ja muita ohjauskeinoja suunnitellaan ja tarkastellaan ESA-POK-POS yhteisessä jätehuollon alueellisessa yhteistyöryhmässä. Työtä tehdä teemoittain priorisoiden. Valtsu kehittämistoimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä POSELYn ja POKELYn kanssa. Osallistutaan rakentamisen jätteiden ja biohajoavien jätteiden alueellisten hankkeiden ohjausryhmätyöhön. Valvonnassa, ja toiminnanharjoittajien sekä muiden toimijoiden ja kuntien ohjauksessa muuttuva lainsäädäntö huomioidaan. Kiertotalouden rakentuminen osaksi eri sektoreiden toimintaa on keskeinen osa työtä. Kiertotalouden yhteistyöverkostojen vahvistamista yli sektorirajojen tuetaan ottaen huomioon mm. Etelä-Savon alueella ja valtakunnallisesti tehtävä työ hiilineutraaliuden ja kiertotalouden edistämisessä.

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vainkutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin*

liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.

Toiminnan vaikutukset

- ELY-keskuksen toimilla pyritään varmistamaan se, että Etelä-Savossa tehtävät päätökset ja ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa.
- Vesivarojen käyttö on kestävää ja turvallista. Vesitilannetieto on ajantasaista ja helposti saatavilla.

Palvelut

- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen koskettaa laajasti ELY-keskuksen eri tehtävä-alueita ja palveluita. Kaikessa palvelutuotannossa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen sopeutumisen näkökulma. ELY-keskus huolehtii ilmastonäkökulman huomiomisesta niissä ohjelmissa ja hankkeissa, joihin se osallistuu.
- Toteutetaan Maaseudun kehittämissuunnitelman puitteissa Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman esityksiä toimenpiteistä maatalouden valumariskien minimoimiseksi, kuten esim. kasvipeitteisyys ja suojakaistat, syrjäisten pienpeltojen metsittäminen sekä ympäristötoimenpiteiden riskilähtöisempi kohdentaminen. Maaperän hoitamiseksi suositetaan nurmiviljelyä ja luonnonmukaista tuotantoa.
- Ilmastonmuutos otetaan huomioon kaikissa alueidenkäytön ratkaisuisa, tuemme ilmastonmuutoksen hidastamista ja sopeutumista edistäviä alueidenkäytön kehityshankkeita
- Vesitilanteen seuranta, vesitilanne- ja tulvaviestintä ja osallistuminen hydrologisen havaintoverkon ylläpitoon
- Asiantuntijatehtävät vesistötulvissa ja muissa tavanomaisesta poikkeavissa vesiolioissa, vaarantorjuntatoimenpiteet, hyydöntorjunta
- Tulvariskien arviointi, tulvariski- ja tulvavaarakartat, hallintasuunnitelmat, alimmat rakentamiskorkeudet
- Vesistösäännöstelyjen kehittäminen muuttuviin vesioloihin sopeutumiseksi
- Saimaan tulvantorjuntaharjoitus 2023 tiimimuotoisena yhteishankkeena

Tulokset asiakkaille

- ELY-keskuksen asiantuntemus on käytettävissä eri tehtäväalueille ja palveluissa.
- Ajantasainen ja luotettava hydrologinen tieto on saatavilla
- Kunnat, maanomistajat ja yritykset tuntevat tulvariskikohteensa eivätkä sijoita uusia toimintoja ja rakentamista tulvavaara-alueille. Hulevesien käsittely ja kaupunkitulvien riskit huomioidaan kaavahankkeissa.
- Vesistösäännöstelyt toimivat myös muuttuvissa ilmasto-olosuhteissa

1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO-ohjelmaa sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seuranta toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

12.12.2022

Toiminnan vaikutukset

- Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Luonto- ja ilmastopaneelin tavoitteet ohjaavat toimintaa.

Palvelut

- Natura-kohteilla painopisteenä on suojeluarvojen turvaaminen metsälailla ja maanainelaita toteutettavaksi osoitetuilla alueilla
- Metso-ohjelmaa toteutetaan ja soidensuojelun täydennyskohteita suojellaan
- Metsien käsittelyssä pyritään yhteistyössä toimijoiden kanssa löytämään monimuotoisuuden ja vesiensuojelun kannalta parhaat vaihtoehdot, painopisteenä harjualueet, turvemaat ja rantametsät
- Perinnebiotoopit päivitysinventoinnit pidetään ajan tasalla. Niiden arvojen ylläpitoon kohdennetaan kunnostuksen ja hoidon rahoitusta sekä neuvontaa. Rauhoitettujen lajien maataloudelle aiheuttamia vahinkoja ehkäistään ennalta ja parannetaan avustushakemusten tietopohjaa
- Lintuvesien kunnostushankkeita saadaan käyntiin
- Edistetään saimaannorpan suojelustrategian käytännön toimenpiteitä, huolehditaan suojelutyöryhmän ja sen asiantuntijaryhmän työskentelystä ja osallistutaan LIFE-hankkeeseen.
- Tienvarsien uhanalaisten lajien esiintymien hoitokorttien laatiminen mm. urakkasopimusiin liitettäväksi ja vieraslajien torjuntaa edistetään neuvonnalla
- Käsitellään luonnonsuojelu-, maasto-, vesiliikenne-, ja ulkoilulakien mukaiset lupa- ja lausuntoasiat

Tulokset asiakkaille

- Natura 2000 -verkoston suojeluperusteet turvataan
- Metsiä ja soita saadaan lisää suojelun piiriin
- Metsätalouden haitallisia ympäristövaikutuksia vähennetään
- Maatalousluonnon monimuotoisuutta ja kulttuurimaisemia vaalitaan onnistuneen yhteistyön tuloksena
- Lintuvesien tila linnuston kannalta paranee
- Saimaannorppakanta kasvaa
- Laji- ja luontotyyppisuojelelta edistetään hoitotoimin ja ohjeistamalla hankkeiden toteutusta
- Suojelutoimet toteuttavat Helmi – elinympäristöohjelmaa sekä vaikuttavat positiivisesti myös vesiin, vesiliööstöön ja hiilitaseeseen
- Tuetaan kestävää luontomatkailua ja luonnon virkistyskäyttöä
- Asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelut ja viranomaistehtävät hoidetaan jouhevasti asiakkaiden ja yhteistyötahojen kanssa.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	570	570	570	570

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Helmi-ohjelman mukaiset käynnissä olevat kunnostuskohteet noin 10 kpl, joista AVI:n lupakäsittelyssä olevia kohteita on 4 kpl. Lisäksi hoitosuunnittelussa on 10 -15 kohdetta, joista AVI:n lupaa vaativia kunnostuskohteita 1 kpl. Inventoidaan uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkoja, minkä lisäksi hoidetaan 5–10 lajiesiintymää. Inventoidaan METSO- ja suokohteita osana luonnonsuojelun toteutusta. Toteutetaan valtakunnallinen kuuleminen Natura-verkoston täydentämisestä Etelä-Savossa. Edistetään luontotyyppien ja lajien suojelua metsänkäyttöilmoitusten tarkistusten yhteydessä.

Tavoite: *Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpideohjelmien ja vesiensuojelun tehostamisohjelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkierroksen elvyttäminen, metsien ja peltöjen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.*

Toiminnan vaikutukset

- Etelä-Savossa on maailman puhtaimmat vedet

Palvelut

- Vuoksen vesienhoidon yhteensovittaminen (ylimaakunnallinen tehtävä)
- Vuoksen ja Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueiden hoitosuunnitelmien 2022–2027 toimeenpano sekä Etelä-Savon vesienhoidon toimenpideohjelman 2022–2027 toimeenpano.
- 4. vesienhoitokauden suunnittelun organisointi ja aloittaminen ja Vesien- ja merenhoidon järjestelmän (PISARA) kehitystyöhön osallistuminen
- Vesienhoidon ja kuormituksen vähentämisen kehityshankkeet, vesiensuojelun tehostamisohjelma ”Veden vuoro”
 - Viestinnän tehostaminen ja yhteistyö kriittisten vesistökohteiden osalta, erityisesti metsä- ja maatalous sekä vesistökuunnostukset
 - Asiantuntijaverkoston vahvistaminen: Kalatalousaluekohtaiset vesienhoidon yleissuunnitelmat toimeenpano
 - Kaupunkivedet ja haitalliset aineet -teeman hallinnointi: hakujen koordinointi, toteuttaminen, päätökset ja valvonta
 - Vesiliiketoiminnan osalta toteutetaan valtakunnallinen Vesiosaamisen kasvu ja kansainvälistyminen -ohjelman hallinnointi sis. hankekuulutukset, hankkeiden arvioinnit, avustuspäätökset sekä hankkeiden edistymisen sekä päätöksenmukaisuuden arviointi
- Vesienhoidon neuvonta- ja asiantuntijapalvelut
 - Avustukset ja asiantuntijatuki vesienhoidon toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen; tehostettu yhteistyö hanketaloihin LUT, XAMK, MK, MH, jne. Tavoitteena isompia hankkeita ja EU-rahoituksen parempaa hyödyntämistä.
 - Pohjavesien suojelusuunnitelmat: avustukset kunnille suojelusuunnitelmien laatimiseen ja päivittämiseen, edistetään pohjavesialueiden rakenneselvityksiä, voimassa olevien suojelusuunnitelmien toteuttaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa

12.12.2022

- Vesienhoidon strategisen Life-hankkeen valmisteluun ja OPERANDUM-hankkeeseen osallistuminen
- Vesien tilan seurannan järjestäminen
- Selvitykset vesien tilan seurannassa ja vesienhoidossa
- Vesilain valvonnan asiantuntijapalvelut, lausunnot ja ilmoitusten käsittely.
- Vesistöhankeiden vanhojen asiakirjojen siirtäminen sähköiseen muotoon
- Vesistö sääntelyjen valvonta, ohjaus ja kehittäminen
- Kuntien vesihuollon ja vesihuoltolaitosten valvonta, vesihuollon alueellinen kehittäminen
- Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen, tuki kehitys-, kokeilu-, investointi- ja vinnedistämishankkeille

Tulokset asiakkaille

- Vesiä ja kalakantoja hoidetaan kokonaisuutena
- Rannan- ja vesialueiden omistajilla, kansalaisilla, matkailijoilla sekä muilla toimijoilla on käytettävissään ajantasaiset tiedot vesien tilasta
- Rannan- ja vesialueiden omistajilla sekä muilla tahoilla on mahdollisuus osallistua vesien hoitoon – vesienhoitohankkeet
- Vesienhoidon tavoitteista vallitsee yhteisymmärrys ja yhteistyömenettelyt ovat toimivia
- Valuma-alueiden maatilat, metsänomistajat sekä maa- ja metsätalouden toimijat tuntevat vesistöjen tilan ja hoitotavoitteet
- Maanomistajilla on käytettävissään ajantasaiset tiedot pohjavesialueista ja niiden luokituksista sekä pohjavesien suojelusuunnitelmista
- Vesivarojen ja vesiympäristön tila paranee ja niiden käyttö on ekologisesti kestävä
- Vesihuoltolaitoksilla on riittävä varmuus vedenhankinnassa
- Vesiliiketoiminnan osaaminen, kasvu ja kansainvälistymisedellytykset ovat lisääntyneet mm. toteutetun valtakunnallisen RRF-rahoitteisen hankehaun myötä

POSELY:

- Vesialueiden omistajilla ja vapaa-ajanasukkailla on käytettävissään tiedot kalastusmahdollisuuksista ja mahdollisuus osallistua kalakantojen hoitoon.
- Etelä-Savosta kehitetään vetovoimaista vapaa-ajankalastuksen järvikalastuskohdetta. Vapaa-ajankalastukselle ja kalastusmatkailulle on hyvä toimintaympäristö.
- Kaupallisilla kalastajilla ja kalaruokaketjulla on edellytykset toimintansa kehittämiseen.
- Saimaannorpan suojelusta ja kalastuksen yhteensovittamisesta vallitsee yhteisymmärrys.
- Uhanalaisten kalakantojen hoito etenee ja yhteistyömenettelyt ovat toimivia.
- Kalatalousalueilla on käytössään ajantasaiset käyttö- ja hoitosuunnitelmat

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

Maatalous: Vesiensuojelua edistetään hankkeissa erityisesti vesiensuojelun painopiste-alueilla sekä Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toteutuksessa. Selvitetään keinoja markkinoida maatalouden ei-tuotannollisia kosteikkoja viljelijöille.

Metsätalous: Edistetään vesiensuojelua hankkeissa erityisesti vesiensuojelun painopiste-alueilla (mm. Kyyvesi, Kangasjärvi, Konnusjoki), osallistutaan ohjausryhmätoimin-

12.12.2022

taan Metsäkeskuksen menetelmäkehitys- ja koulutushankkeissa (Etelä-Savon rantametsät). Metsätaloustoimenpiteiden vesiensuojelun neuvontaa ja ohjausta kehitetään metsätaloudelle herkkien vesistöjen (määritetään v. 2023) valuma-alueilla.

Vesistökuunnostus: ELY edistää kuunnostushankkeita aktiivisella neuvonnalla, ohjauksella ja avustuksilla erityisesti vesiensuojelun kannalta tärkeillä kohteilla. Laaditaan toimenpiteiden toteuttamisen tueksi selvityksiä vesienhoidon painopistealueilla (mm. kuormitus- ja kalaelohopeaselvitykset). Aloitetaan vesiensuojelurakenteiden toimivuuden ja seurantamenetelmien kehittäminen kolmivuotisena hankkeena. Tehostetaan vesistökuunnostushankkeiden ja muiden aineistojen viemistä tietojärjestelmiin (mm. VESTY, KERTY) ELY-keskuksen toimialueella.

Vesiensuojelun tehostamisohjelma:

Asiantuntijaverkostojen vahvistaminen: Toteutetaan kalatalousalueille laadittuja vesienhoidon yleissuunnitelmia (11 kpl) yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Syvennetään yhteistyötä kalatalousalueiden kanssa seurantaryhmien tapaamisilla. Järjestetään kuntien kanssa sidosryhmäpalavereita vesienhoidon edistämiseksi. Kehitetään erityisesti Savonlinnan seudulla vesienhoidon organisoitumista. Lisätään ja kehitetään vesienhoidon viestintää. Kalatalousalueiden suunnitelmien yhteensovittamistyön hyvien käytänteiden jakamista muille ELYille jatketaan.

Maa- ja metsätalouden vesienhallinta: Toteutetaan Kyyveden valuma-alue talkkari-pilottihanketta (2023-2024) yhdessä hankkeen toteuttajan kanssa.

Pohjavedet ja pilaantuneet maa-alueet:

Edistetään suojelusuunnitelmien toimenpiteiden toteutumista riskinalaisilla pohjavesialueilla, vuonna 2023 pääpaino Vapo Oy:n Pursialan vanhan saha-alueen ja Kinnin pohjavesien pilaantumien osalla (isännälliset kohteet) sekä Koiralahden pohjavesialueella olevan jätetäyttöalueen kunnostusta. Mikkelin Pursialan ja Porrassalmen pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat valmistuvat alkuvuodesta 2023. Pursialan pohjavesialueella jatketaan liuotainaineiden selvitystä. Edistetään pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien ja rakenneselvitysten laatimista riskinalaisilla pohjavesialueilla (tavoitteena Juvan Hatsola ja Rantasalmen Ruutanaharju). Tehostetaan pohjavesiä koskevien tietojärjestelmien päivittämistä ajan tasalle (POVET, MATTI).

Muut asiat:

ESAELY osallistuu vesien- ja merenhoitosuunnitelmia tukevan strategisen LIFE-hankkeen valmisteluun yhteistyössä muiden ELY-keskusten kanssa. Osallistutaan Kyyveden valuma-alueen pidätysmallityöhön yhteistyössä SYKEN kanssa (haettu rahoitusta MMM:ltä)

Tiedotus ja koulutus:

Sidosryhmille järjestettyjen tiedotus- ja koulutustilaisuuksien lkm vuonna 2023 yhteensä: 20 kpl

Mittari:

Vesistökuunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).

Edistetään vesistökuunnostushankkeita aktiivisella neuvonnalla, ohjauksella ja viestinnällä. Kalatalousaluekohtaiset vesienhoidon yleissuunnitelmat jalkautetaan alueelliselle ja paikalliselle tasolle, ja niiden avulla lisätään toimijoiden välistä yhteistyötä. Tavoitteena on toteuttaa aiempaa laajemmin ja vaikuttavammin valuma-aluekuunnostushankkeita. Tavoite: käynnissä 45 hanketta, joista 30 uutta hanketta.

1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: *Tuetaan kestävästä kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.*

Toiminnan vaikutukset

- Ennakoiva ja laadukas kaavoitus edistää ihmisten kokonaishyvinvointia, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntastrategia toteutuvat.

Palvelut

- Tuemme kuntia heidän maapolitiikassaan ja kuntakaavojen valmistelussa. Tarjomme oman tietopohjamme kunta- ja maakuntakaavoituksen käyttöön, annamme juridista tukea ja pidämme osaamisemme ajantasaisena.
- Edistämme kuntakaavoitusta ja rakentamisen ohjausta sekä kuntien välistä yhteistyötä järjestämällä kuntien kehittämiskeskustelut sekä koulutus- ja neuvottelutilaisuudet.
- Huolehdimme, että kuntakaavoitus edistää ELY-keskuksen strategiassa asetettuja vaikuttavuustavoitteita ja kaavojen vaikutukset on arvioitu riittävällä tavalla.
- Tuemme alueidenkäytön kehityshankkeita, erityisesti Ilmastonmuutoksen hidastamista ja sopeutumista edistäviä, taajamien kestävästä uudistumiskehitystä tukevia ja monipaikkaisuuden mahdollisuuksia kehittäviä.
- Omalla kaavadigihankkeella tuemme alueemme kuntia pääsemään eturivissä mukaan valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmähankkeeseen (RYTJ). Toimimme pilottialueena RYTJ:n edistämiseen liittyvässä VOOKA-hankkeessa.
- Osallistumme jatkuvaan ja vuorovaikutteiseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun sekä tuomme ELY-keskuksen asiantuntemuksen sekä tietovarannot liikenne- ja verkostohankkeisiin. Korostamme kestävästä liikkumisesta, kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamista.
- Kehitämme ja pidämme ajan tasalla kulttuuriympäristöstrategiaa ja koordinoimme kulttuuriympäristöalan yhteistyötä. Opastamme rakennusperintöasioissa, jaamme hoitoavustukset, teemme rakennussuojelupäätökset.

Tulokset asiakkaille

- Palveluketju toimii: Maakuntakaava on tarpeita ennakoiva ja ajantasainen. Kuntien taajamissa on ajantasaiset ja tarkkuudeltaan tarkoituksenmukaiset yleiskaavat. Muuttuviin tarpeisiin voidaan reagoida pääasiassa asemakaavoituksen ja luvituksen keinoilla.

12.12.2022

- Valtakunnalliset ja maakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat. Alueidenkäytön ratkaisut edistävät ihmisten kokonaishyvinvointia ja lisäävät siten taajamien pito- ja vetovoimaa. Taajamien arjen toimivuus on erityisen hyvällä tasolla. Alueen kaupunkien kompaktiutta hyödynnetään kävelyä ja pyöräilyä edistävässä hankkeissa. Yritys- ja asuntorakentamisen tonttipalvelu vastaa kysyntää määrällisesti ja laadullisesti.
- Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon kaikissa alueidenkäytön ratkaisuihin.
- Kulttuuriympäristötietoisuus vahvistuu, erityisarvot nähdään vahvuutena alueidenkäytön ratkaisuihin ja yhteistyö eri toimijoiden kesken on tehokasta ja koordinoitua.
- Kunnat saavat ELY-keskukselta ajantasaista tietoa ja luotettavaa asiantuntija-apua kaava-, kulttuuriympäristö- ja lupa-asioissa

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%) (TA))	53,0	53,0	53,0	53,0

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): *Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).*

Alueidenkehittämisen yhteistyö- ja hanketoiminta toteuttavat Suomen kestävä kasvun ohjelmaan, maakuntastrategiaa, hallitusohjelman linjauksia sekä AVI-ELY strategia-asiakirjaa. Etelä-Savo kehittyy, talous kasvaa, ympäristö säilyy hyvänä ja asukkaat työlistyvät ja osallistuvat. Etelä-Savon kärkialoille (vesi, metsä, ruoka, hyvinvointi) syntyy korkeatasoisia innovaatioalustoja (Mikkelin ekosysteemisopimus, Savonlinnan puu- ja hybridirakentamisen TKI-testauslaboratoriokokonaisuus). ELY-keskus toteuttaa valtioneuvoston aluekehityspäätöstä esimerkiksi yhdessä maakuntaliiton kanssa maakuntaohjelman suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä aluekehittämiskeskustelun teemojen ja sisällön suunnittelussa ja lopulta osallistumalla aktiivisesti itse keskusteluun.

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

Etelä-Savon maakuntakaavan alkavalle päivitykselle annetaan kaikki tarvittava tuki. ELY-keskuksen tavoite on se, että kaikissa alueen kaupungeissa on laadukas, ajantasainen ja tarpeita vastaava taajamayleiskaava sekä se, että yksityiskohtaisessa kaavoituksessa ja muissa ratkaisuihin tuetaan tehtyjä yleiskaavatasoisia ratkaisuja. Kuntakes-

kusten kaavatilanteen on oltava tarpeita vastaava. Saimaan rantojen suunnittelussa otetaan norppakannan kehitys huomioon. Ilmastomuutokseen ja luontokatoon liittyvät teemat ovat esillä erilaisissa hankkeissa ja koulutuksissa. Kulttuuriympäristöjen arvostusta ja asemaa pyritään kohottamaan mm. strategian valmistelulla. Viriävälle aurinkovoimaloiden suunnittelulle annetaan tuki, samoin tuulivoimaselvityksille. ELY-keskus tukee maakuntastrategian ja maakuntakaavoituksen toteuttamista.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämissä päätöksien ja maakuntaohjelmien linjaukset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossaan ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF –arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun. ESAELYN strategian visio: Ratkaisukeskeisesti asiakkaan rinnalla.*

Julkisen talouden neuvottelussa 5.4.2022 ELY-keskusten toimintamenoihin osoitettiin voimavaroja vihreän siirtymän vauhdittamiseen ja etusijamenettelyyn toteuttamiseen. Resurssien käytössä tulee huomioida viranomaisyhteistyön tukeminen sekä se, että ko. resurssi ei saa pienentää perustehtävien rahoitusta. Voimavarojen käyttöä tullaan seuraamaan

Toiminnan vaikutukset

- ELY-keskuksen toimintaa kehitetään ja uudistetaan asiakkailta ja sidosryhmiltä saatavan palautteen ja itsearviointien pohjalta

Palvelut

- ELY-keskuksen toiminnan arviointi
- ELY-keskusten sidosryhmätutkimus
- ELY-keskusten palvelutyytyväisyyskysely
- VmBaro tyytyväisyyskysely
- Riskien arviointi
- CAF –itsearviointi

12.12.2022

- ELY-keskuksen toiminnan kehittämishankkeet vuonna 2022, vuoden 2023 tavoitteet määritetään vuoden 2022 lopussa
- Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista ja jaksamisesta
- Uudistamme vuorovaikutusta ja työtapojamme muuttuvissa oloissa
- Palvelemme asiakkaitamme ratkaisukeskeisesti
- Teemme asioita yhdessä yli yksikkö- ja vastuualuerajojen
- Kohtelemme työssä ihmisiä hyvin ja oikeudenmukaisesti
- Huolehdimme ELY:jen yhteisen viestintästrategian toimeenpanosta

Tulokset asiakkaalle

ELY-keskus viestii avoimesti ja aktiivisesti vastuualueidensa palveluista ja toiminnasta. Viestinnän sisältö pohjautuu ELY-keskuksen strategiaan ja on ajankohtaista ja kiinnostavaa. Viestitään monikanavaisesti ja vuorovaikutteisesti. Vuorovaikutusta ja yhteistä kehittämistä ELY-keskuksen johdon, asiantuntijoiden ja viestinnän välillä lisätään. Kehitetään viestinnän tavoitteita ja viestinnän vaikuttavuuden mittareita.

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian ja viestintästrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä. Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.*

Johdamme ELY-keskuksen asiakaskokemusta mm. asiakkuusosaamista kehittämällä.

Vastaamme asiakkaiden tarpeisiin ratkaisukeskeisesti yli vastuualuerajojen aikaansaadaksemme mahdollisimman suurta vaikuttavuutta

Toiminnan vaikutukset

- Asiakkaat saavat asiantuntevaa ja luotettavaa palvelua

Palvelut

- Asiakkaalle avoin asian eteneminen (viestintä, asian etenemisen tilanne, tavoitettavuus)
- Aikataulut
- Tasaveroinen ja puolueeton sekä perusteltu asian käsittely
- Ennakkoneuvottelumenettelyin edistetään hankkeiden sujuvaa käsittelyä ja läpiviientä moniviranomaishankkeissa

Tulokset asiakkaalle

- Asiakas saa vastauksen asiaansa helposti.
- Asiakas saa palvelun nopeasti.
- Asiakas voi luottaa palveluun
- Asiakkaat osallistuvat ELY:n palvelujen kehittämiseen aktiivisesti

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

ELY-keskus hyödyntää tehokkaasti Taimi-intran ja Teamsin sähköisiä työskentely-ympäristöjä sekä niiden ominaisuuksia ja mahdollisuuksia. ELY-keskuksessa on käytössä hybridityöskentelymalli.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys (TA)	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

ELY-keskus kehittää hankehallintaa ja hankintaosaamista siten, että hankkeet toteutuisivat suunnitelmallisesti, hankinnat lakien ja määräysten mukaisesti ja että hankkeiden hallintaan ja palvelujen hankintoihin käytetään sähköisiä järjestelmiä. ELY-keskus osallistuu järjestelmien edelleen kehittämiseen ja ohjeistamiseen sekä henkilöstön kouluttamiseen valtakunnallisten linjausten mukaisesti. ELY-keskus ylläpitää myös y-vastuualueen hankeasiantuntijaverkostoa varmistamaan hankehallintaan ja hankintoihin liittyvän tiedonkulun ja yhteistyön hyödyntämisen ELY-keskuksissa. Edistetään uusien hankintamenettelyjen (vaikutusten hankinta, innovatiiviset hankinnat) käyttöä.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asiointin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

Palvelutuotannossa hyödynnetään substanssikohtaisia sähköisen asiointin, tietojärjestelmien ja asiakasneuvonnan ekosysteemeitä (esim. Työmarkkinatori, TE-aspa). Palveluprosesseja muotoillaan mahdollisuuksien mukaan julkisten palveluiden toimintalogiikan mukaisiksi.

Osallistumme aktiivisesti ELY-keskusten yhteisen asiakkuudenhallintajärjestelmän ja asiakaskokemuksen mittaamisen selvitys- ja kehittämistyöhön sekä toimeenpanoon.

ELY-keskuksen ulkoinen ja sisäinen viestintä suunnitellaan tukemaan ELY-keskuksen tulostavoitteita. Viestintä toteutetaan suunnitelmien pohjalta ja viestinnän ja viestintäsuunnitelmien toteutumista seurataan.

12.12.2022

Vahvistetaan ja kehitetään olemassa olevia verkostoja (esim. elinikäisen oppimisen, Ohjaamojen, työelämä-, kulttuuri-, osaamisverkostot). Kootaan verkostojen avulla maakunnallista toimintaa entistä vaikuttavammaksi ja tulevaisuussuuntautuneemmaksi. Hyödynnetään some-viestintää kohdennetusti ja painotetaan vuorovaikutusta ja yhteistyötä tukevaa henkilöstön koulutusta.

Etelä-Savon ELY-keskus on tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö, joka noudattaa yhteistä ELY/TET/KEHA-tiedonhallintamallia sekä osallistuu tiedonhallintamallin kehittämiseen ja ylläpitoon siihen asetettujen yhteistyöryhmien kautta.

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle on käynnistetty yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmaa painotetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyyden nostamiseen, siirrytään palvelukohtaisesta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakaslähtöisiin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä e-Government-tasolta Digital Government -tasolle vuoteen 2025 mennessä. Digikyvykkyyden nostamista tuetaan myös vuonna 2022 perustetun digiyhdyshenkilöverkoston avulla.*

ELY-keskukset sitoutuvat osallistumaan KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. ELY-keskukset ottavat käyttöön ohjelman tuottamia ratkaisuja ja sitoutuvat tukemaan niiden käyttöä virastoissa.

Vuoden 2022 aikana on toteutettu digikyvykkyyden ulkoinen asiantuntija-arviointi. Vuodelle 2023 ELY-keskusten yhteinen digikyvykkyyden tavoitetaso on vähintään 3,2 (asteikko 1–5).

ELY-keskus osallistuu digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja on mukana palvelujen digitalisaatiossa sekä sitä koskevien suunnitelmien laatimisessa ja digikypsyden arvioinnissa. ELY-keskus osallistuu aktiivisesti TE-palveluiden kehittämiseen ja digitalisaatioon. ELY-keskus osallistuu TE-palveluiden kehittämisen ja TE-digi ohjausryhmien työskentelyyn. ELY-keskus edistää alueidenkäytön ja kaavoitustoimen digitalisaatiota yhdessä maakuntaliiton, 100maakunnan kuntien ja YM:n tulevaisuuden maankäyttöpäätökset –hankkeen kanssa.

Ratkaistaan chatbot Elykkään hyödyntäminen ja jatkokehittäminen. Hyödynnetään Hyvän työn spurtin tuloksia ja toimintatapoja yrityksille tarjottavassa sähköisessä palvelussa verkon kautta.

Hyödynnetään chatbot ELYkästä osana TE-Aspan palveluita. Pk -yritysten rahoitus – kysy neuvoa asiantuntijalta –neuvontapalveluja.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteuttaminen (%)	100	100	100	100

Mittari: Tietoturvan taso (sanallinen).

Etelä-Savon ELY-keskuksessa varmistetaan, että tietoturvan perustasoon vaadittavat toimenpiteet on tehty ja dokumentoitu. Maksajavirastotoiminnan osalta noudatetaan ISO/IEC 27001 standardin edellyttämää tietoturvan tasoa. 1.1.2020 voimaan tulleen tiedonhallintalain ja sen vaatimukset tullaan myös huomioimaan tuloskauden aikana. Riskienhallintapolitiikka on laadittu ja riskienhallinnan arviointia kehitetään. Riskienhallintatyökalu REGO on otettu käyttöön.

Etelä-Savon ELY-keskus on tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö, joka noudattaa yhteistä ELY/TET/KEHA-tiedonhallintamallia sekä osallistuu tiedonhallintamallin kehittämiseen ja ylläpitoon siihen asetettujen yhteistyöryhmien kautta.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet. ELY-keskuksen henkilöstö toimii asiakastilanteissa (asiakkaan rinnalla) ratkaisukeskeisesti.*

Toiminnan vaikutukset

- Henkilöstö kokee tekevänsä hyvää työtä ja voi hyvin
- Asiakastilanteet sujuvat ratkaisukeskeisesti asiakkaan hyväksi.

Palvelut

- Henkilöstön työhyvinvoinnin ja jaksamisen turvaamiseksi otetaan käyttöön muuttuvien työolojen vaatimia uusia toimintatapoja.

12.12.2022

- Osaamisen kehittäminen on jatkuva prosessi. Työnantaja tukee tehtävän mukaista osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä. Työntekijä hyödyntää esim. eOppivaa.
- Esimiesten ja kollegoiden tuki, koulutus sekä pari- ja tiimityöskentely soveltuvin osin.
- Esimiehet osallistuvat viraston omiin esimiesfoorumeihin ja hyödyntävät esimiesvalmennuksia ja -infoja sekä johdon työpöytä. Esimiehet saavat sparrausta esimiestyöhönsä.
- Esimiesrekrytoinneissa työhyvinvoinnin johtamisen osaaminen on yksi näkökulma.
- Toiminnan suunnittelussa, tavoitteiden asettelussa ja arvioinnissa käytetään erilaisia kehityskeskustelutapoja esim. ryhmä- yli yksikkörajojen (ilmiöittäin) ja yksilökehityskeskusteluja (työtehtävä-, miten menee, työmäärä-, palkkaus- ja varttikehityskeskustelut).
- Vuorovaikutusta ja yhteistyötä tukeva koulutus *etenkin ratkaisukeskeisessä toimintatavassa*.
- Tasa-arvo-, työhyvinvointi-, työsuojelu- ja työterveys suunnitelmien sovitut käytännön toimet.

Tulokset henkilöstölle

- Henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista on huolehdittu muuttuvissa työoloissa.
- Henkilöstöllä on ajanmukainen osaaminen, tehtäväkuvat ja osaamisen kehittämismahdollisuuksia tehtäviinsä.
- Henkilöstöllä on sopiva työmäärä, tuki ja mahdollisuus yhdessä työskentelyyn.
- Johtamiskäytännöissä korostuvat työhyvinvointi- ja ikäjohtaminen.
- Kehityskeskustelut selkeyttävät tavoitteita ja tuovat työhön lisäarvoa.
- Vuorovaikutus henkilöstön, esimiesten ja johdon kesken on välitöntä.
- Työssä kohdellaan ihmisiä hyvin.
- Työ on innostavaa.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

Itä-Suomen Rakennerahastotehtävät
 Saimaan norpan suojelu
 Vuoksen vesienhoitoalueen koordinointi
 Kaupunkivedet ja haitalliset aineet
 Itä-Etelä yhteistyöalueen hankinta- ja rakennuttaminen
 Vesiliiketoiminnan kehittäminen

4.1 TE-hallinnon asiakaspalvelukeskus

Tavoite: *Asiakkaat ovat saaneet tarvitsemansa asiantuntevan neuvonnan, ratkaisut ja ohjauksen vaivattomasti ja monikanavaisesti*

Palvelut:

- Palvelua annetaan puhelimen, chatin, chatbottien, videon, verkon ja somen välityksellä
- Henkilöasiakkaiden TE-puhelinpalvelut: Työllistymiseen liittyvä neuvonta, koulutusneuvonta, uraohjaus, työttömyysturvaneuvonta sekä kotoutumiseen, kv. liikkuvuuteen liittyvä ja EURES-neuvonta. Em. palveluihin liittyvä sähköisen asioinnin tuki. Viranomaisneuvonta. Kuntakokeilujen TE-neuvonta. Palvelukielet suomi, ruotsi, englanti ja venäjä
 - Yritys-Suomi-puhelinpalvelu: Yrityksen perustamisneuvonta, ELY-keskusten ja TE-toimistojen, Veron, PRH:n, BusinessFinlandin, Finnveran, KEHA:n, DVV:n (suomi.fi) ja muiden julkisten yrityspalveluorganisaatioiden yrityksille ja työnantajille suunnattujen palveluiden ja niiden sähköisen asioinnin ohjaus ja neuvonta. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti
 - Yrittäjän Talousapu-neuvontapalvelu: Neuvonta maksuvaikeuksissa oleville pk-yrityksille. Palvelukielet suomi, ruotsi ja englanti

Tulokset asiakkaille:

- Apua työllistymisen, osaamisen kehittämisen ja yrittäjyyden eri tilanteissa monikanavaisesti, valtakunnallisesti yhdenmukaisella ja asiantuntevalla palvelulla usealla eri kielellä
- Ohjausta ja tukea sähköisten palvelujen käytössä
- Uusia sähköisiä ja digitaalisia palveluja, joiden kehittämässä on huomioitu asiakkaiden ja kumppaneiden kokemukset
- Jatko-ohjauksen tarvittaessa asiakastarpeen mukaiseen palveluun yhteistyökumppaneidemme kanssa sovitun työnjaon mukaisesti

Mittarit:

Asiakastyytyväisyys (vähintään 4), ratkaisuaste (vähintään 80 %), vastaustaso (vähintään 80 %)

TE-hallinnon asiakaspalvelukeskus
 Itä-Suomen rakennerahastotehtävät
 Vesienhoidon koordinointi Vuoksen vesistöalueella
 Saimaannorpan suojelu
 Keskitetyt avustukset (kaupunkivedet ja haitalliset aineet, vesilaitosten kansainvälistyminen)

Ympäristövastuualueen erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

- 1) Saimaannorpan suojelutyöryhmän vetovastuu ja saimaannorpan suojelun strategian ja toimenpidesuunnitelman toteuttaminen. Osallistuminen Our Saimaa Seal LIFE -hankkeeseen.
- 2) Vuoksen vesienhoitoalueen koordinointi: Vuoden 2023 keskeisimpiä töitä on 4. vesienhoitokauden suunnittelun organisointi ja aloittaminen (mm. vesienhoidon työohjelman ja

keskeisten kysymysten kuulemismateriaalin valmistelu) sekä Vesien- ja merenhoidon järjestelmän (PISARA) kehitystyöhön osallistuminen. Lisäksi ESAELY osallistuu vesienhoitoa koskevan strategisen Life-hankkeen valmisteluun.

3) Kaupunkivedet ja haitalliset aineet. ESAELY vastaa teeman hallinnoinnista YM:n Vesien-suojelun tehostamisohjelmassa. ESAELY koordinoi neljännen haun (vesiensuojelu kaupunkien alueiden käytössä) valintamenettelyt, tekee päätökset hakuun varatusta 2,5 milj. eurosta ja valvoo kaikkien hakujen käynnissä olevien hankkeiden edistymistä sekä osallistuu hankkeiden vaikuttavuuden seurantaan.

4) Itä-Etelä yhteistyöalueen hankinta- ja rakennuttamistiimissä jatketaan yhteistyötä, edistetään ELY-keskusten hanke- ja sopimushallintaa sekä hankintaosaamista. ELY-keskus osallistuu järjestelmien edelleen kehittämiseen ja hankintojen ohjeistamiseen sekä henkilöstön kouluttamiseen resurssien mahdollistamalla tavalla. Valtakunnallinen tehtävä jatkuu HELMI-teemakokonaisuuden hankinnoissa. ELY-keskus ylläpitää myös hankeasiantuntijaverkostoa varmistamaan hankehallintaan ja hankintoihin liittyvän tiedonkulun ja yhteistyön hyödyntämisen ELY-keskuksissa.

5) Vesiliiketoiminnan kehittäminen. ESAELY vastaa teeman hallinnoinnista MMM:n kansallisessa vesiliiketoiminnan kehittämiskokonaisuudessa. ESAELY koordinoi toisen haun valintamenettelyn, tekee päätökset arviointiryhmän esitysten perusteella 1,7 milj. eurosta sekä valvoo sekä ensimmäisen että toisen haun käynnissä olevien hankkeiden edistymistä, sekä hankkeiden vaikuttavuutta. Lisäksi ESAELY osallistuu ohjelman ohjausryhmätyöskentelyyn sekä vesiliiketoiminnan kehittämiseen mm. järjestämällä teemoittain tilaisuuksia sekä osallistumalla kansainvälisen viestintäaineiston valmisteluun.

4 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2023 sitovasti. Vuosien 2023–2024 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

4.1 Liite

ELY-keskusten toimintamäärärahajako.

12.12.2022

5 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2023 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiina Korhonen, ylijhtaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Ruokavirasto

Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö

Ympäristöministeriö

Juhani Damski, kansliapäällikkö

Etelä-Savon ELY-keskus

Jari Mutanen, ylijhtaja

Etelä-Savon ELY-keskus

Hannu Mars, johtaja

ELY-KESKUSTEN TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHAN ALUSTAVA JAKO VUODELLE 2023, LUONNOS 24.11.2022

Liite

	Jako 2022 (pl. kerta- luonteiset, matkat, muut me- not, virkis- tys)	Matkat, muut me- not ja vir- kistys	Palkkaus- ten tarkis- tukset	Toimitila- ja mat- kasäästöt	Ympäristöso- pimuksiin (CAP27) liit- tyvät sopi- muskäsitte- lyt	Monitorointi (CAP27)	Luonnonsuojelu- lain uudistami- sesta johtuvat li- sätehtävät	Vihreän siirty- män vauhdit- taminen	Rahoituskau- den vaihtumi- sen lisäresurs- sit	HE kotoutu- mislain muuttami- sesta, tila- päinen suo- jelu	Muut muu- tokset	MÄÄRÄRAH A YHTEENSÄ
Uusimaa	14 060 741	530 080	322 500	-40 100	73 200	39 900	180 300	525 000	38 200	263 200	0	15 993 021
Varsinais-Suomi	12 816 800	738 020	294 000	-106 400	187 300	64 700	120 100	375 000	97 600	197 400	60 900	14 845 420
Satakunta	2 350 400	124 500	53 900	-15 600	54 400	41 200	0	0	28 400	65 800	0	2 703 000
Häme	6 028 400	203 760	138 300	-25 400	93 500	44 400	180 700	375 000	48 700	131 600	75 000	7 293 960
Pirkanmaa	6 231 000	392 200	143 000	-52 300	82 000	54 800	120 500	450 000	42 700	65 800	0	7 529 700
Kaakkois-Suomi	9 054 100	412 480	207 700	-57 200	47 900	37 400	90 400	75 000	25 000	65 800	0	9 958 580
Etelä-Savo	5 737 459	245 840	131 600	-26 300	92 000	25 500	60 300	0	48 000	65 800	1 013 000	7 393 199
Pohjois-Savo	7 663 600	415 140	175 800	-54 100	132 200	46 600	120 500	150 000	68 900	65 800	0	8 784 440
Pohjois-Karjala	4 097 300	182 060	94 000	-18 600	58 500	26 100	60 300	0	30 500	65 800	60 900	4 656 860
Keski-Suomi	9 505 300	365 560	218 100	-46 400	62 000	33 300	60 300	75 000	32 300	65 800	60 900	10 432 160
Etelä-Pohjanmaa	9 902 600	486 340	227 200	-75 800	31 100	77 900	120 500	825 000	16 200	65 800	0	11 676 840
Pohjanmaa	3 285 200	175 340	75 400	-20 300	82 000	59 000	0	0	42 700	131 600	0	3 830 940
Pohjois-Pohjanmaa	9 188 800	437 260	210 800	-66 900	134 500	61 100	120 500	525 000	70 100	65 800	1 317 800	12 064 760
Kainuu	3 687 200	188 420	84 600	-27 100	30 000	12 500	60 300	75 000	15 600	65 800	0	4 192 320
Lappi	9 360 900	487 920	214 800	-82 200	48 100	18 400	60 300	75 000	25 100	65 800	25 000	10 299 120
KEHA oma toiminta	24 663 200	899 300	565 800	-105 300	0	0	0	0	0	197 400	183 000	26 403 400
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	36 559 868	0	0	-622 000	391 300	207 200	220 000	571 600	70 000	230 000	592 500	38 220 468
TE-ASPA	5 073 600	0	116 400	0	0	0	0	0	0	0	0	5 190 000
YHTEENSÄ	179 266 468	6 284 220	3 273 900	-1 442 000	1 600 000	850 000	1 575 000	4 096 600	700 000	1 875 000	3 389 000	201 468 188